

Handläggare
Daniel Lindfors
Telefon: 08 - 508 36 235

Till
Äldrenämnden
20 oktober 2015

Remiss om Skillnadernas Stockholm

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS Dnr 159-1334/2015

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ann-Christine Hansson
Förvaltningschef

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i remiss begärt äldrenämndens yttrande avseende rapporten ”Skillnadernas Stockholm”, författad av Kommissionen för ett hållbart Stockholm. Rapporten behandlar ojämlika livsvillkor och social hållbarhet utgångspunkt i följande kapitel

- Välbefinnande och hälsa
- Uppväxtvillkor och utbildning
- Arbete och inkomst
- Boende och stadsmiljö
- Demokrati och trygghet

Remissen ska besvaras utifrån följande frågeställningar

1. Hur ser nämnden/bolagsstyrelsen på sina egna verksamhetsområden i arbetet med att motverka ojämlika livsvillkor och verka för stärkt social hållbarhet i Stockholms stad?
2. Vilka huvudsakliga utmaningar för att bidra till stärkt social hållbarhet i Stockholms stad ser nämnden/bolagsstyrelsen inom sina verksamhetsområden?
3. Vilka ytterligare utmaningar, utöver de som framkommer i rapporten, kan nämnden/bolagsstyrelsen identifiera utifrån sina egna verksamhetsområden?

Äldreförvaltningen anser att rapporten är väl genomarbetad och tydligt belyser utvecklingsområden inom staden. Med utgångspunkt i ovanstående frågeställningar har äldreförvaltningen i remissvaret redogjort för vad förvaltningen gör för att verka för social hållbarhet och motverka ojämlika livsvillkor. Utöver detta redogörs även för de utmaningar som äldreförvaltningen identifierat inom det egna verksamhetsområdet.

Äldreförvaltningen har väl utvecklade rutiner för kvalitetsuppföljning för att följa upp den vård och omsorg som utförs inom stadens äldreomsorg. Vidare arbetar förvaltningen kontinuerligt med att biståndshandläggningen inom staden ska ske likvärdigt över hela staden. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling av personalen inom stadens äldreomsorg och verkar för att göra äldreomsorgen till en attraktiv arbetsplats där personalen stannar och utvecklas.

De huvudsakliga faktorer som äldreförvaltningen uppmärksammat i rapporten avseende ojämlika livsvillkor handlar delvis om uppväxtvillkor, då ohälsa i unga år påverkar hälsan i vuxen ålder, och också om en boendesegregation i staden som utgår är inkomstrelaterad. Rapporten menar vidare att det finns ett tydligt mönster i hur man flyttar som är starkt inkomstrelaterad. Stockholmarna tenderar att bo i allt mer socioekonomiskt homogena områden, de med höga inkomster bosätter sig i allt högre grad i områden med många stadskvaliteter, utifrån omfattningen av arbetsplatser, offentlig och kommersiell service samt kollektivtrafik.

Utöver de utmaningar som framkommit i rapporten ser äldreförvaltningen boenden för äldre, såväl biståndsbedömt boende som boende på den ordinarie bostadsmarknaden, som tydliga utvecklingsområden. Bostäder behövs för personer 65 år och äldre med psykisk ohälsa och/eller som lever i hemslöshet, med eller utan missbruk. Vidare krävs en tydlig ansvarsfördelning mellan äldreomsorg och social omsorg för denna grupp, där ansvaret idag är diffust ifråga om det är ett ansvar för äldreomsorg eller socialtjänst. Samhällsplaneringen behöver framöver innefatta ett äldreperspektiv för att möjliggöra kvarboende.

Bakgrund

Äldrenämnden har ombetts yttra sig angående remiss om rapporten Skillnadernas Stockholm, författad av kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm. Remissen ska besvaras med utgångspunkt från följande frågeställningar:

1. Hur ser nämnden/bolagsstyrelsen på sina egna verksamhetsområden i arbetet med att motverka ojämlika livsvillkor och verka för stärkt social hållbarhet i Stockholms stad?
2. Vilka huvudsakliga utmaningar för att bidra till stärkt social hållbarhet i Stockholms stad ser nämnden/bolagsstyrelsen inom sina verksamhetsområden?
3. Vilka ytterligare utmaningar, utöver de som framkommer i rapporten, kan nämnden/bolagsstyrelsen identifiera utifrån sina egna verksamhetsområden?

Ärendet

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm skriver i rapporten ”Skillnadernas Stockholm” att Stockholm är en attraktiv stad i en innovativ och stark region där det finns goda möjligheter till utveckling för både invånare, företag och andra organisationer. Befolkningen växer snabbt och nära hälften av alla nya invånare är från andra länder. Stockholm är i likhet med många andra växande globala städer, en stad med tydliga sociala och ekonomiska skillnader. Under de senaste tio åren förefaller dessa skillnader i livsvillkor i flera avseenden vidgats mellan stadsdelar och befolkningsgrupper i Stockholm.

Det finns i staden ett tydligt mönster i hur man flyttar som är starkt knutet till individernas inkomster. Stockholmare tenderar att bo i alltmer socioekonomiskt homogena områden. Förenklat kan man säga att de med relativt höga inkomster flyttar till innerstaden och till villaområden, och de med lägst inkomster huvudsakligen till hyresrätter i stadens yttre delar. Att hyresrätterna blivit färre och mer koncentrerade till stadens yttre delar har också medfört en viss inlåsningsseffekt. Höga boendekostnader i kombination med bostadsbrist gör att de med låga inkomster har det svårt att etablera sig i Stockholm. Detta drabbar inte minst unga personer och utrikes födda och riskerar att försvåra rekrytering inom en rad prioriterade branscher.

Rapporten innehåller fem kapitel som behandlar skillnader i livsvillkor inom följande livsområden som bedöms vara avgörande för en social hållbar utveckling i Stockholms stad:

- Välbefinnande och hälsa
- Uppväxtvillkor och utbildning
- Arbete och inkomst
- Boende och stadsmiljö
- Demokrati och trygghet

Välbefinnande och hälsa

Av rapporten framkommer att folkhälsan under många år har utvecklats positivt i Stockholm såväl som i hela landet, likaså medellivslängden. Kvinnor har länge haft en högre medellivslängd än männen, men skillnaderna mellan könen minskar. Idag är medellivslängden för kvinnor i Stockholms stad 84,2 år och för männen 80,7 år. Skillnaden i medellivslängden på Östermalm och i Skärholmen är 3,1 år för kvinnor respektive 3,9 år för män. En vanlig förklaring till ökad medellivslängd inom ett visst geografiskt område är selektiv migration och generationsskiften. I kapitlet framgår vidare att skilda uppväxtvillkor ofta förklarar skillnader i den äldre befolkningens hälsa, vilket visar att hälsorisker i barndomen påverkar välbefinnandet under resten av livet.

Skillnader i hälsa och välbefinnande kan bland annat beskrivas med antal ohälsodagar, ett mått på den totala sjukfrånvaron som ersätts från sjukförsäkringen. Ohälsotalet minskade kraftigt i Stockholms stad under perioden 2004–2011 och har sedan dess varit relativt konstant. Rapporten visar att det finns stora skillnader i ohälsotalet mellan olika stadsdelar och generellt sett ökar ohälsan gradvis med avståndet från innerstaden. I Stockholms stad har stadsdelar med höga ohälsotal också en högre arbetslöshet, lägre inkomster och en större andel utlandsfödda. Utbildningsnivån är dock den faktor som bäst förklarar skillnaderna i ohälsotal mellan stadsdelarna. Personer med högre utbildningsnivå har i genomsnitt bättre hälsa.

Uppväxtvillkor och utbildning

Rapporten konstaterar att det i Stockholm år 2013 levde cirka 16 000 barnfamiljer i ekonomisk utsatthet, mätt som relativ inkomstnivå. Störst andel ekonomiskt utsatta barnfamiljer återfinns i Rinkeby med 42 procent, att jämföra med 2 procent i exempelvis Södra Ängby.

Andelen elever som går ut årskurs nio utan behörighet till nationella program på gymnasiet har legat förhållandevis konstant mellan 10 och 12 procent sedan år 2000. Skillnaderna inom staden är dock stora, på Norrmalm och Östermalm går 94 procent av eleverna ut grundskolan med denna behörighet, i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta 78 procent. Skolresultaten mellan enskilda skolor skiljer stort. I nära hälften av alla skolor når alla elever behörighet till gymnasieskolans nationella program, i några skolor uppnår inte ens hälften av eleverna denna behörighet. Rapporten konstaterar att socioekonomiska förutsättningar har betydelse för skolresultaten i Stockholms stad.

Arbete och inkomst

Stockholm har en stark arbetsmarknad med en lägre arbetslöshet och högre sysselsättning samt högre inkomstnivåer än övriga regioner i Sverige. Stadens invånare har också en generellt hög utbildningsnivå, samtidig finns stora variationer mellan olika stadsdelar avseende utbildning, sysselsättning och inkomst. Stadsdelar med högst sysselsättning har över 88 procent förvärvsarbete medan områden med lägst andel har knappt 50 procent förvärvsarbete. Skillnaderna i inkomst varierade år 2012 mellan 127 000 kr per vuxen invånare i Rinkeby till 560 000 kr i Södra Ängby.

En jämförelse av sysselsättningsnivån mellan olika stadsdelsområden visar att den är högst i innerstaden, Hägersten-Liljeholmen, Älvsjö och Bromma, något lägre i Farsta, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Hässelby-Vällingby samt lägst i Skärholmen, Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta. Andelen sysselsatta är något högre bland män än kvinnor, men denna skillnad blir större i områden som har en låg sysselsättningsnivå. Där är sysselsättningen tydligt högre bland män än kvinnor.

En grupp med sämre anknytning till arbetsmarknaden än genomsnittet är utrikesfödda. De som invandrat är en heterogen grupp med mycket olika förutsättningar och skäl att komma till Sverige och därmed också skiftande möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Andelen utlandsfödda varierar kraftigt mellan olika delar av staden och de stadsdelar som har många boende som har flyttat in från utlandet har en högre andel arbetslösa. Anknytningen till arbetsmarknaden varierar med vistelsetiden i landet. Ju längre tid en person som

invandrat har bott i Sverige, desto bättre förutsättningar har han eller hon att etablera sig på arbetsmarknaden. Detta gäller både i områden med en lägre respektive högre sysselsättningsnivå. Oberoende av vistelsetid finns betydligt bättre förutsättningar att få ett arbete om man bor i ett område med hög sysselsättning jämfört med områden med en låg sysselsättning.

Andelen hushåll med långa boståndstider med försörjningsstöd har ökat, även om utbetalningarna till försörjningsstöd totalt sett har minskat i staden. Det verkar således ha blivit svårare att ta sig ur ett långvarigt utanförskap.

Boende och stadsmiljö.

Enligt kommissionen har den socioekonomiska segregationen ökat i Stockholm under 2000-talet och har allt mer kommit att få en etnisk karaktär vilket leder till att individer med olika bakgrund i en allt mindre omfattning möter varandra i vardagslivet. Bristen på bostäder i staden är omfattande och drabbar i första hand socioekonomiskt svaga grupper och unga som många gånger får en instabil livssituation och problem relaterade till trångboddhet. Problemet koncentreras i första hand till några av stadens socioekonomiskt svagaste stadsdelar. Stockholm präglas av en ojämlig tillgång till attraktiva stadskvaliteter och i socioekonomiskt svagare stadsdelar finns i regel lägre tillgång till service, arbetsplatser, kollektivtrafik, parker och offentliga rum. De mest socioekonomiskt utsatta grupperna återfinns i huvudsak i stadsdelar med färre stadskvaliteter. Begreppet stadskvaliteter används för att beskriva hur attraktiva områden är att bo i, utifrån omfattningen av arbetsplatser, offentlig och kommersiell service samt kollektivtrafik. Områden med många stadskvaliteter, som innerstaden och vissa förorter, uppfattas som attraktiva att bo i medan de mest socioekonomiskt utsatta grupperna i huvudsak återfinns i stadsdelar med färre stadskvaliteter.

Under 2000-talet har det skett en påtaglig förändring i stadens bostadsbestånd. Andelen bostadsrätter har ökat från att utgöra en fjärdedel av det totala bostadsbeståndet till att utgöra ungefär hälften. Andelen hyresrätter har framförallt minskat i attraktiva områden med höga och stigande bostadspriser. Möjligheterna att välja område och bostad för socioekonomiskt svaga grupper har därmed minskat under senare år. Rapporten visar att inflyttare till Stockholm med en låg inkomst- och utbildningsnivå oftast bosätter sig i områden som redan har boende med en generell låg inkomst- och

utbildningsnivå. De som sedan stannar kvar i dessa områden är i huvudsak de med lägst inkomster, medan de som får en högre inkomstnivå flyttar vidare. Därmed har den socioekonomiska segregationen förstärkts i Stockholm under 2000-talet.

Demokrati och trygghet

Känslan av samhörighet och möjligheter till delaktighet och inflytande i samhället är grundläggande för människors välbefinnande. En brist på makt och upplevd förmåga att påverka sin livssituation har ett starkt samband med ohälsa. Valdeltagandet i Stockholm har en positiv trend, andelen röstande i kommunvalen har ökat med tre procentenheter under de tre senaste valen. Stora skillnader finns dock i valdeltagandet mellan Stockholms stadsdelar och det finns en tendens till ett minskat valdeltagande i stadsdelar med redan lågt deltagande. De valdistrikt i Stockholms stad som har det enskilt högsta respektive lägsta valdeltagandet är Ålsten med 94,8 procent och Rinkeby med 40,8 procent.

Graden av social tillit i samhället är relaterat till styrkan i förtroendet mellan människor i allmänhet och har en positiv inverkan på hälsan. Mellan åren 2002–2014 har den sociala tilliten i Stockholms stad ökat, för män har andelen med låg tillit minskat från 15 till 9 procent och för kvinnor har andelen minskat från 16 till 8 procent. Den sociala tilliten varierar dock stort mellan olika stadsdelsområden. Ett starkt samband mellan utbildningsnivå och tillit gör skillnaden särskilt tydlig; bland personer med enbart grundskoleutbildning i Rinkeby-Kista har 32 procent låg tillit till andra i det egna bostadsområdet, att jämföra med 2 procent bland personer med eftergymnasial utbildning på Norrmalm. Även förtroendet till lokala myndigheter varierar geografiskt. Var fjärde person i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista har lågt förtroende för stadsdelsförvaltningen, att jämföra med var tionde på Kungsholmen. Den upplevda otryggheten i området där man bor är störst i stadsdelen Rinkeby, där 40 procent av kvinnorna känner sig otrygga. Samtidigt finns flera stadsdelar där färre än en procent uppger att de känner sig otrygga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den 13 oktober 2015. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i

förvaltningsgruppen den 14 oktober 2015.
Funktionshinderrådet har tagit del av ärendet 15 oktober 2015.

Förvaltningens synpunkter

1. Hur ser nämnden/bolagsstyrelsen på sina egna verksamhetsområden i arbetet med att motverka ojämlika livsvillkor och verka för stärkt social hållbarhet i Stockholms stad?

Äldreförvaltningen arbetar för att främja utvecklingen av en jämlik och tillgänglig äldreomsorg. Inom ramen för äldreförvaltningens verksamhetsområde finns ett flertal områden att beakta för att motverka ojämlika livsvillkor och verka för stärkt social hållbarhet.

Kvalitetsuppföljning

Ett av förvaltningens övergripande uppdrag är att inspektera, granska och följa upp den vård och omsorg som utförs inom stadens äldreomsorg. Syftet är att såväl förebygga som säkerställa en god kvalitet och följsamhet gentemot lagar, avtal och riktlinjer. Hälso- och sjukvårdsuppföljningar, såväl som verksamhets- och avtalsuppföljningar, sker med en gemensam utgångspunkt enligt stadsgemensamma mallar för att säkerställa likställighet över hela staden. Staden arbetar med att införa dokumentation enligt det nationella fackspråket ICF, vilket ger förutsättningar för kvalitetssäkring av planering, informationsöverföring och uppföljning av den enskildes vård och omsorg.

Likställighetsprincipen

Äldreförvaltningen arbetar kontinuerligt med att likställighetsprincipen ska råda avseende biståndshandläggning inom stadens äldreomsorg, dvs. att stadens riktlinjer tillämpas lika i hela staden. I en stad av Stockholms storlek, med 14 stadsdelsförvaltningar, finns en risk att riktlinjerna tillämpas olika, delvis med anledning av lokal praxis. Förvaltningen arbetar därför med att sprida information om stadens riktlinjer till medarbetare inom stadsdelsförvaltningarna. Biståndsbedömning ska alltid göras individuellt och det går därför inte att ha helt strikta regler för alla tänkbara behov i förhållande till personliga förutsättningar, det är dock oerhört viktigt att slå vakt om den enskildes rättssäkerhet samt att stadens äldre ges samma förutsättningar oavsett var i staden de bor. Detta sker bland annat genom utbildning av nyanställda biståndshandläggare och regelbundna möten med äldre- och beställarchef.

Personal inom äldreomsorgen

Kraven för att vara medarbetare inom äldreomsorgen har skärpts, avseende såväl språklig kompetens som relevant utbildning. Äldreförvaltningen har inlett ett samarbete med stadsledningskontoret för att utveckla ett system med syfte att samla information om kompetensen bland medarbetare inom stadens äldreomsorg. Med hjälp av detta kommer kompetensutvecklingsbehovet bli tydligare och kunna följas över tid.

Förvaltningens utbildningsinsatser riktar sig till såväl undersköterskor, sjuksköterskor, biståndshandläggare och chefer inom äldreomsorgen med olika inriktningar beroende på respektive professions behov. Kurserna som erbjuds är från grundläggande omsorgsutbildning till specialistsjuksköterska och erbjuds anställda inom såväl kommunala som privata utförare. För att göra äldreomsorgen till en attraktiv arbetsmarknad där medarbetare stannar och utvecklas över tid behövs en långsiktig handlingsplan. Medarbetare inom äldreomsorgen behöver kunna se utvecklingsmöjligheter inom arbetsplatsen och inom sitt yrke.

Värdegrund

Under 2015 har arbetet fortsatt med att implementera äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier i äldreomsorgens arbete så att den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet. Värdegrunden skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att sprida information om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

2. Vilka huvudsakliga utmaningar för att bidra till stärkt social hållbarhet i Stockholms stad ser nämnden/bolagsstyrelsen inom sina verksamhetsområden?

Uppväxtvillkor

I den rapport som Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm framställt framkommer att skilda uppväxtvillkor förklarar skillnader i befolkningens hälsa. Rapporten konstaterar bland annat att hälsorisker i barndomen påverkar välbefinnandet under återstoden av livet

”Skilda uppväxtvillkor förklarar ofta skillnader i den äldre befolkningens hälsa, vilket visar att

*hälsorisker i barndomen påverkar
välbefinnandet under resten av livet”*

De stora skillnader i uppväxtvillkor mellan olika delar av staden som rapporten påvisar kommer, om inte förändring sker, påverka det framtida behovet av äldreomsorg. De delar av staden vars befolkning idag har högre ohälsotal kommer delvis ha ett större behov av äldreomsorg, samt göra debut inom äldreomsorg vid en lägre ålder. Detta innebär en ansträngning för såväl den enskilda individen som en ekonomisk påfrestning för de stadsdelar med en högre andel äldre med äldreomsorg.

Flyttmönster

Rapporten menar vidare att det finns ett tydligt mönster avseende hur stadens befolkning flyttar som är starkt inkomstrelaterad. Stockholmarna tenderar att bo i allt mer socioekonomiskt homogena områden, generellt flyttar de med relativt höga inkomster till innerstaden och villaområden, och de med lägst inkomster till hyresrätter i stadens yttre delar. Att hyresrätterna blivit färre och mer koncentrerade till stadens yttre delar har också medfört en viss inlåsningsseffekt. Stadens höga boendekostnader i kombination med bostadsbrist gör att de med låga inkomster har svårt att etablera sig i Stockholm. Detta drabbar inte minst unga personer och utrikes födda och riskerar att försvåra rekrytering inom vissa branscher. Rapporten menar att det är viktigt att ha i åtanke att de stockholmare som flyttat hit från ett annat land idag utgör en betydande och oersättlig del av arbetskraften. Mer än var femte sysselsatt stockholmare är född utanför riket och denna andel kommer att öka med den inflyttning som prognosticeras. Anställda inom vård- och omsorg utgör en av de branscher med högst andel utrikes födda, utan denna grupp av anställda skulle äldreomsorgens personalförsörjning vara svårt att tillgodose.

Stadskvaliteter

Kommissionen för ett hållbart Stockholm använder benämningen ”stadskvaliteter” för att beskriva hur attraktiva områden är att bo i, utifrån omfattningen av arbetsplatser, offentlig och kommersiell service samt kollektivtrafik. Områden med många stadskvaliteter, som innerstaden och vissa förorter, uppfattas som attraktiva att bo i, medan ytterstaden har färre stadskvaliteter och uppfattas således som

mindre attraktiva. Höginkomsttagare och högtbildade tenderar att välja boende i stadsdelar med fler stadskvaliteter och lågt bilberoende där tätheten och närheten är hög, eller i villaförorter där närheten till service, arbete och kollektivtrafik inte är lika avgörande då de också har råd med bil. De mest socioekonomiskt utsatta grupperna återfinns i huvudsak i stadsdelar med färre stadskvaliteter. För äldreomsorgen och äldre har detta en stor inverkan då områden med fler stadskvaliteter underlättar ett kvarboende för äldre. I samband med en utredning om stadens servicehus som äldreförvaltningen tidigare genomfört framkom att en betydande del av ansökningarna innefattade begränsad rörlighet i och utanför bostaden som ett skäl till ansökan om servicehus.

Medellivslängd

Avseende medellivslängd skiljer detta mellan kön och var inom staden en individ bor. Kvinnor har en fortsatt högre medellivslängd men skillnaden mellan könen har fortsatt minska. De delar av staden med högst respektive lägst medellivslängd sammanfaller i stort med de stadsdelar som har högst respektive lägst andel äldre med äldreomsorg.

3. Vilka ytterligare utmaningar, utöver de som framkommer i rapporten, kan nämnden/bolagsstyrelsen identifiera utifrån sina egna verksamhetsområden?

Utöver de utmaningar som lyfts i rapporten relaterat till att åldras i staden i allmänhet och stadens äldreomsorg i synnerhet, ser äldreförvaltningen ett antal ytterligare utvecklingsområden för stärkt social hållbarhet och för att motverka ojämlika livsvillkor i Stockholms stad.

Boende

Inom såväl bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden som inom stadens sociala omsorg finns frågor som bör uppmärksammas. Avseende bostäder inom äldreomsorgens omsorg finns behov av bostäder för utsatta grupper som exempelvis äldre med psykisk ohälsa och/eller som lever i hemlöshet, med eller utan missbruk. De äldre inom dessa grupper är heterogena, med olika behov, varför omsorgsbehovet för vissa är omfattande medan det för andra är närmast obefintligt. Då det under en längre tid funnits ett antal lediga lägenheter på stadens servicehus har dessa emellanåt använts som boende för ovanstående målgrupp. Om

lägenheter används minskar tomgångshyrorna men det har fått den effekten att en del av de som flyttar till servicehusen har påtagliga psykiska funktionsnedsättningar, missbruksproblematik och/eller som varit hemlösa. Dessa kräver mer resurser då de själva och deras besökare uppfattas som stökiga och skapar oro och otrygghet. På ett av stadens servicehus patrullerar ett vaktbolag tre gånger dagligen.

Då ansvarsfördelningen är diffus och rutiner ofta saknas landar frågan i gränslandet mellan social omsorg, äldreomsorg och bostadspolitik. Frågan kvarstår därmed som en utmaning för staden att finna en lösning på. Utöver ovanstående gränstragning finns en problematik kring personer 65 år och äldre som är hemlösa och/eller lever i hemlöshet, huruvida det är en insats för stadens äldreomsorg eller socialomsorg bör klargöras för att den enskilda individen inte ska riskera att drabbas. Äldreförvaltningen har inlett ett samarbete med socialförvaltningen för att kartlägga omfattningen av äldre hemlösa i syfte att förebygga och minska hemlöshet bland denna målgrupp.

Avseende boende på den ordinarie bostadsmarknaden behöver tillgänglighetsarbetet prioriteras och innefatta såväl den inre miljön inom fastigheten som i närområdet. Inom den ordinarie bostadsmarknaden kan tillgänglig service öka möjligheten till kvarboende varför stadens samhällsplanering bör beakta äldreperspektivet och inkludera var boenden för äldre ska byggas, hur närmiljön ska se ut och hur man planerar för kollektivtrafik. Äldreförvaltningen ser med tillförsikt fram emot att fördjupa det samarbete som har initierats med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.